

Nasıl alim olabilirim?

Soru: Nasıl büyük bir İslam âlimi olabilirim?

Cevap

“İlim, tahsil, tahsil ise gayret ister. Nitekim Allah Rasulü (aleyhisselam) “İlim ancak gayret ile elde edilir.”¹ buyurmuştur. Tabiûn tabakasından olan Yahyâ bin Ebî Kesîr(r.a) ise bu bağlamda babasından şunu nakleder “Beden zahmete girmeden ilim sahibi olunamaz.”². Yine konuyla alakalı Ebu Yusuf(r.a) “Sen bütün benliğini ilme vermezsen ilim sana bir kısmını dahi vermez.”³ diyerek ilim tahsil edecek kişinin ancak ciddi bir gayret neticesinde ilimden pay sahibi olabileceğini vurgulamıştır. İlim tahsili için gerekli olan diğer bir husus ise; alanında yetkin, mütehassıs bir hocanın riyasetinde eğitim almaktır. Nitekim ulema “İlmi, hocaların ağızlarından alın”⁴ buyurmuş, tabiûnun fıkıh ve hadis alanında önde gelen alimlerinden Muhammed b. Sîrîn “Bu ilim dindir, öyleyse kimden aldığınıza çok dikkat edin!”⁵ diyerek bu noktaya dikkat çekmiştir. Aynı şekilde Endülüs’ün yetiştirdiği büyük alimlerden Şâtıbî, ilmin, ehlinde iki şekilde alınabileceğini; bunlardan ilkinin müşâfehe (direk hocadan alma), diğerinin ise kadim eserleri mütalaa (dikkatle okuma) yoluyla olacağını beyan etmiş, yalnız kadim eserleri anlamının anahtarının ise hocaların elinde olduğunu ekleyerek ilmin mutlaka ulemadan alınması gerektiğini ifade etmiştir.⁶

Buna göre alim olmak isteyen kişinin yapması gereken alanında uzman hocaların bulunduğu bir medreseye müracaat edip, ilme başlamaktır.

1. et-Taberânî, el-Mu‘cemü’l-kebîr (Hadis No:929)

2. Müslim, Mesâcid ve Mevziu’s Salat, 175 (Hadis No:612)

3. Ebû Bekr Ahmed b. Alî b. Sâbit Hatîb el-Bağdâdî, *el-Câmi‘ li-ahlâkı’r-râvî ve âdâbi’s-sâmi‘* (er-Riyâd, ts.), 2/174.

4. Ebû’l-Haccâc Cemâlüddîn Yûsuf b. Abdîrrahmân b. Yûsuf el-Mizzî, *Tehzîbü’l-Kemâl fî esmâ’i’r-ricâl* (Beirut: Müessesetü’r-Risâle, 1980), 10/336.

5. Müslim, Mukaddime, 7

6. Bkz. Ebû İshâk İbrâhîm b. Mûsâ b. Muhammed el-Lahmî eş-Şâtıbî, *el-Muvâfakat fî usûli’l-ahkâm* (Dâr İbn Affân, 1997), 1/145-148.